

Problematikker omkring normtal for indhold i grise og grisegødning

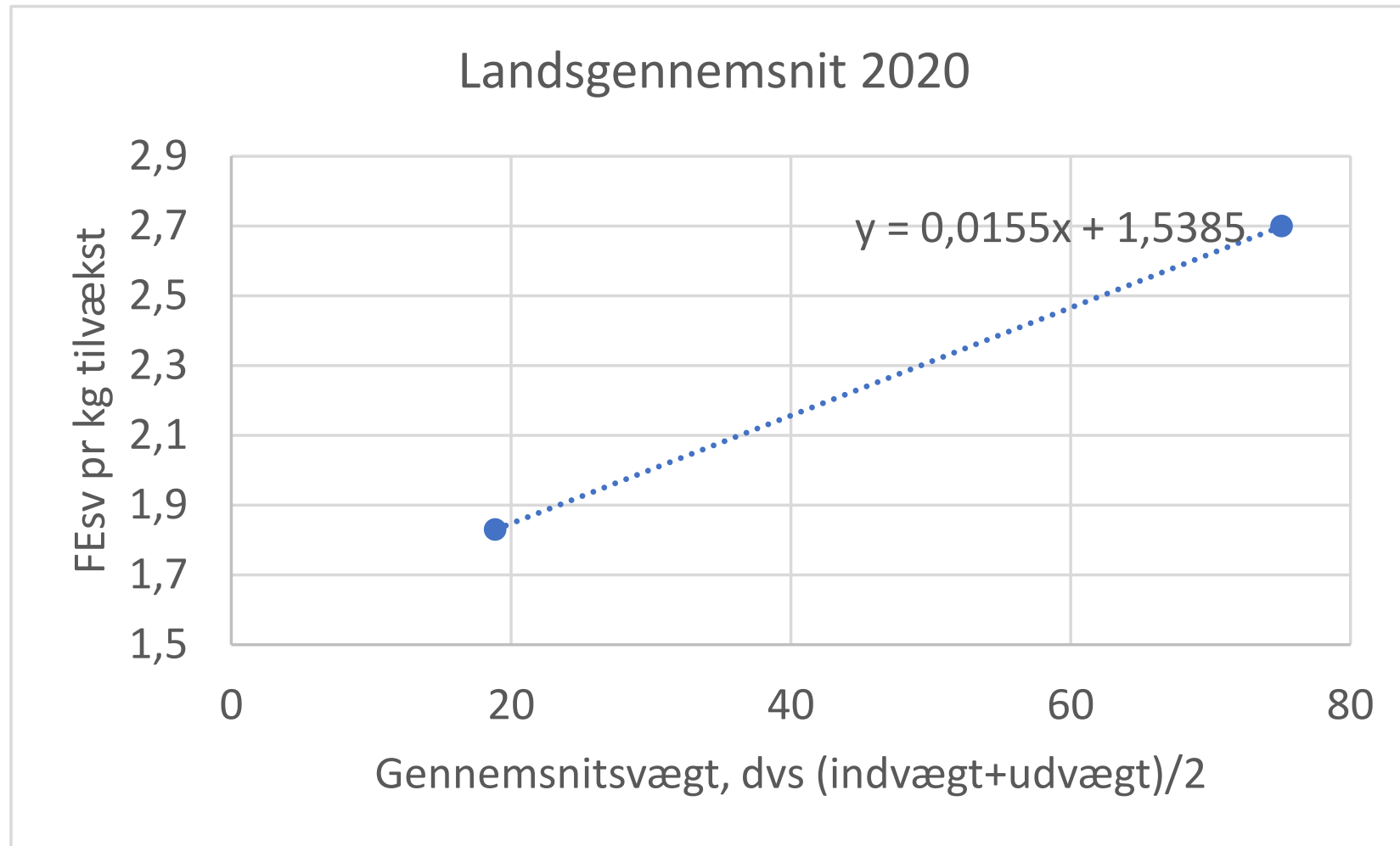
Chefkonsulent Per Tybirk

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

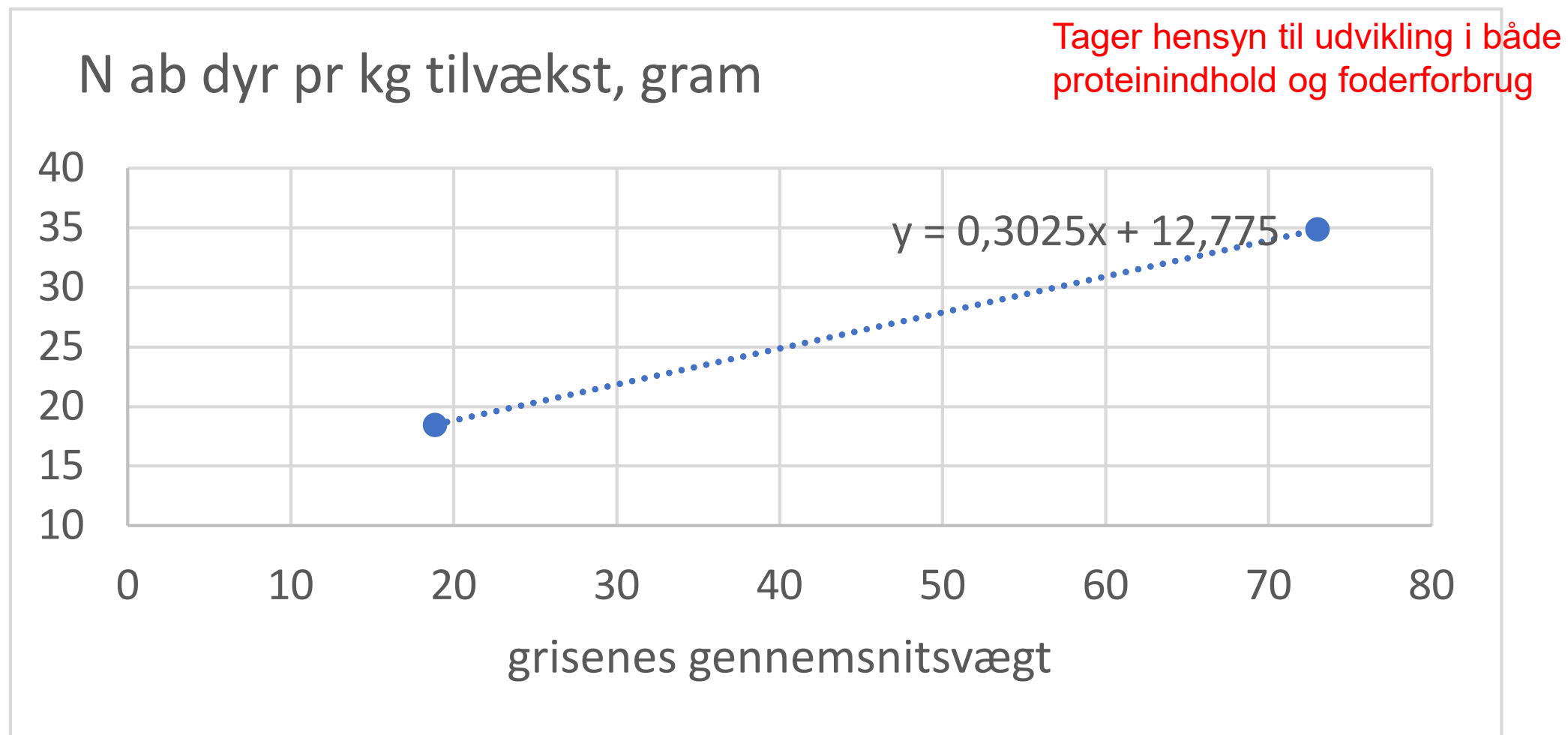
STØTTET AF
Svineafgiftsfonden

Foderforbrug afhængig af grisenes vægt

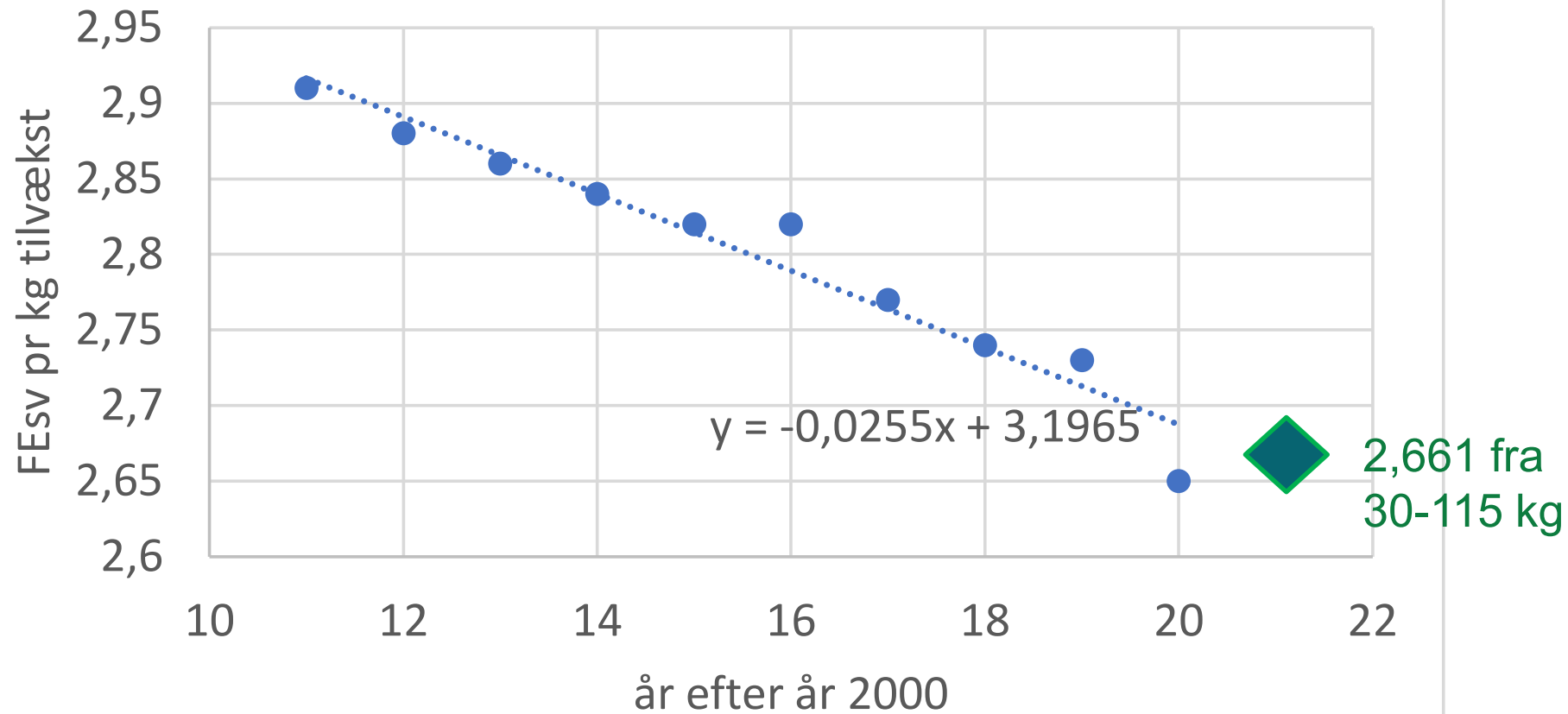
Vægtkorrektionsligning til type 1 korrektion, 2021-22

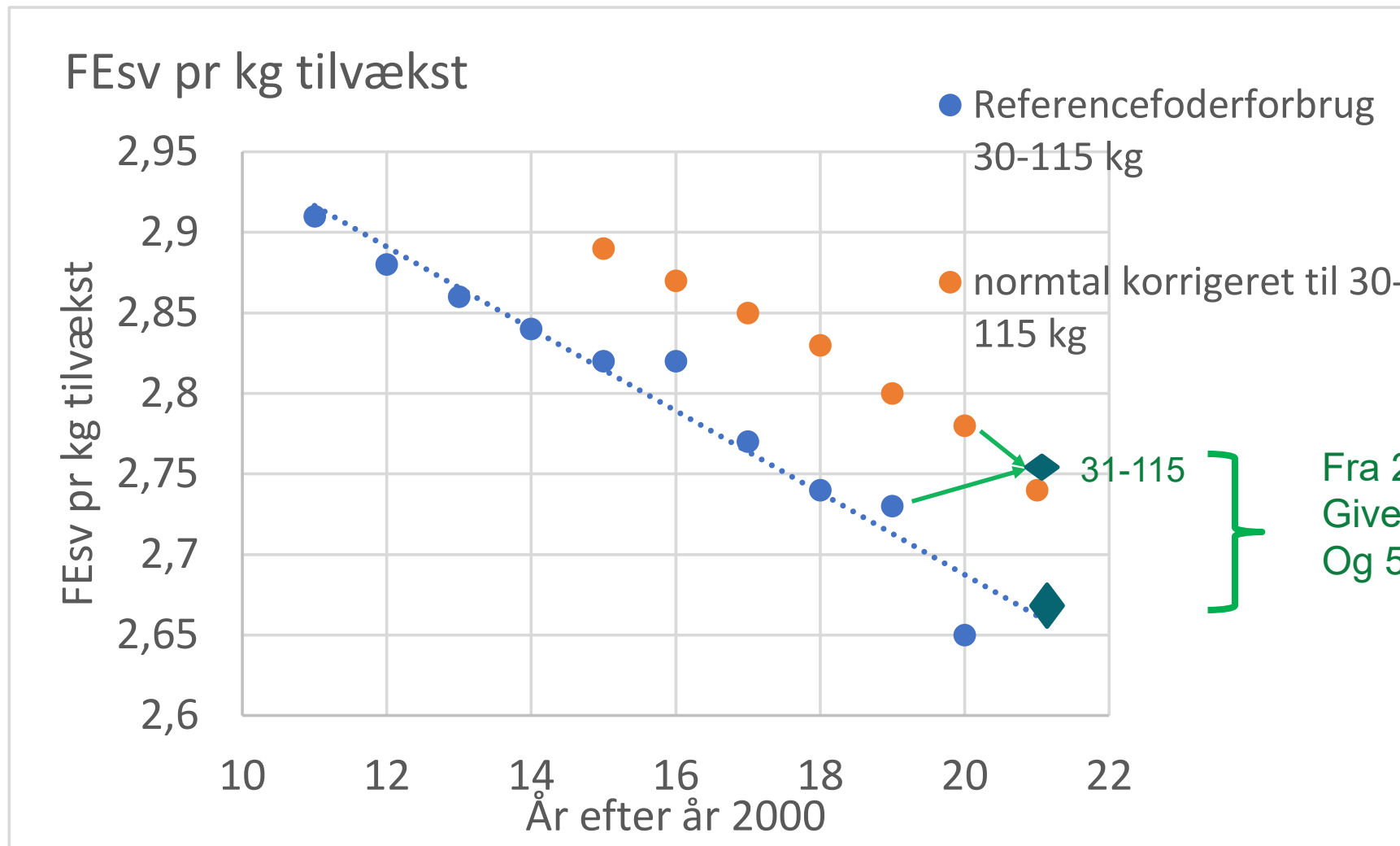
Udvikling i foderforbrug pr kg tilvækst for slagtesvin

Korrigeret til fast vægtinterval (nyeste vægtinterval)

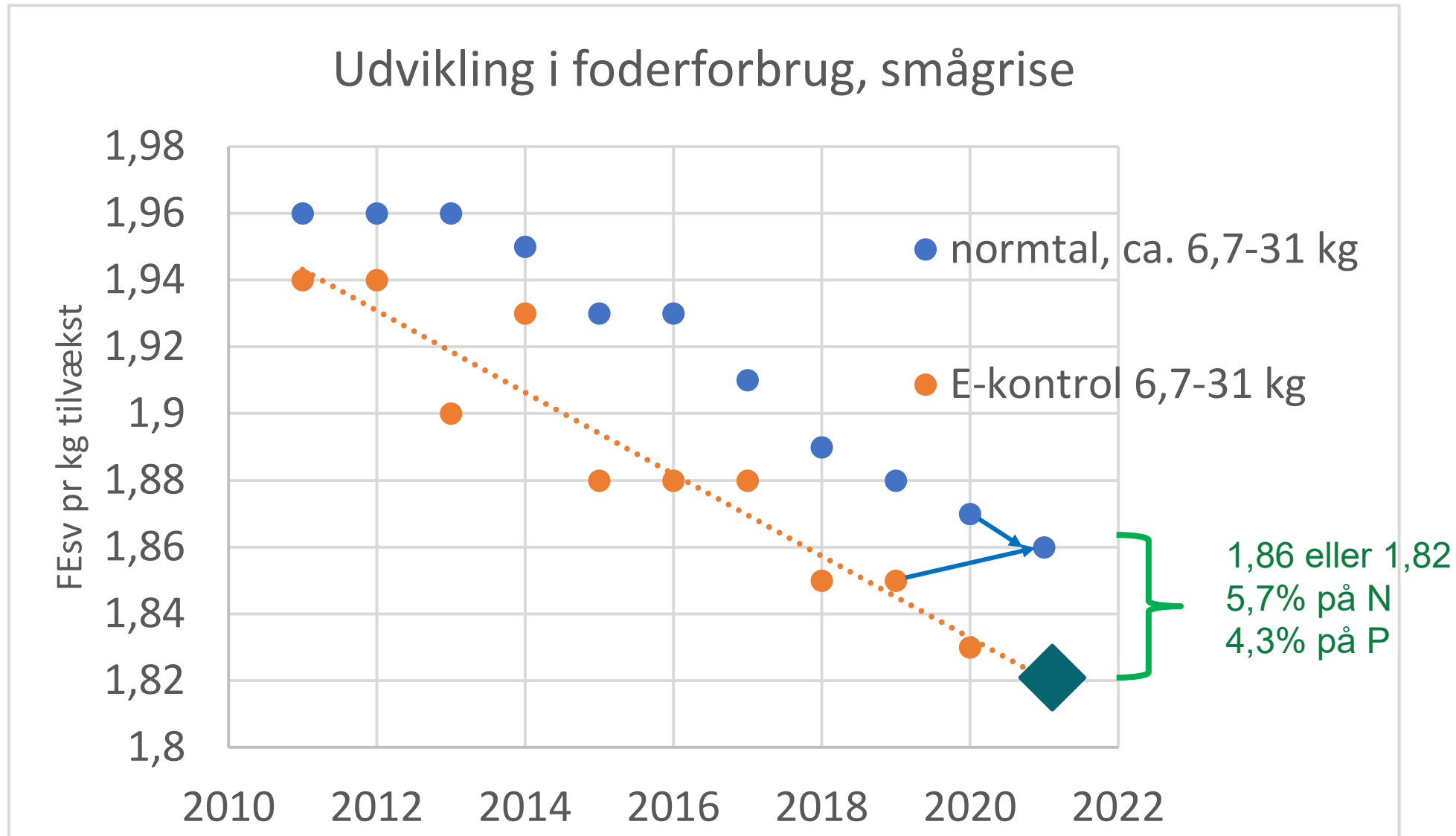
Referencefoderforbrug 30-115 kg

Foderforbrug landsgennemsnit og i normal, slagtegrise

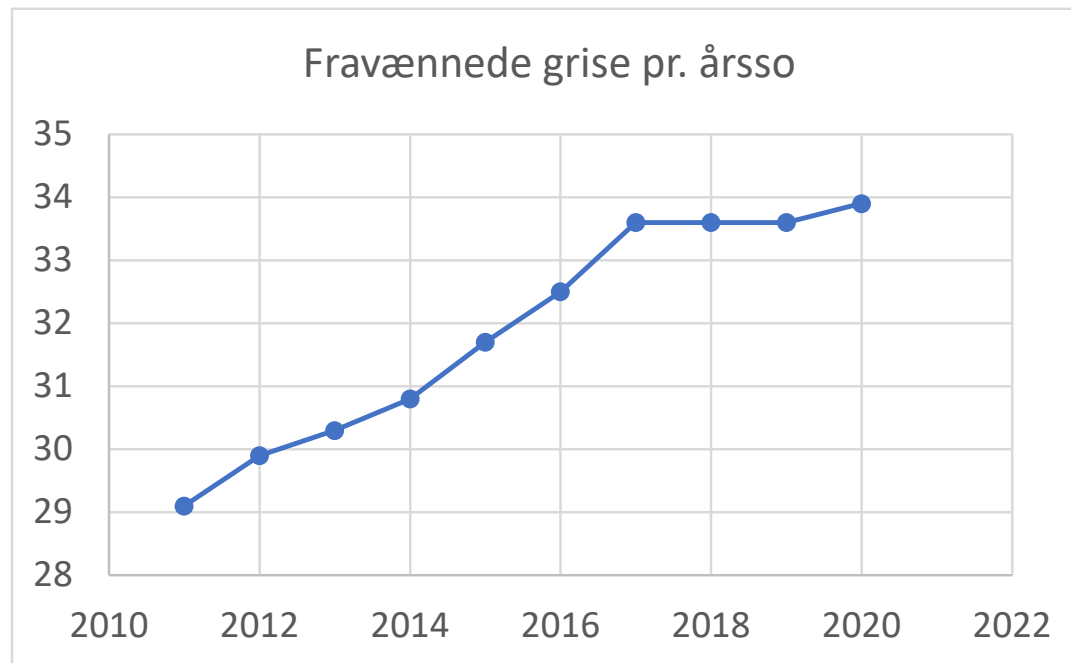
E-kontrol landsgennemsnit og normtal for foderforbrug

Fejlvurdering med historisk foderforbrug, grise

- Vi overvurderer både N og P indholdet i gødningen med ca. 5%
- Både for smågrise og slagtesvin

Søer er anderledes – foder er ”politik” for rygspæk

For søer er der ikke genetisk selektion for foderforbrug

Der fodres restriktivt, og man forsøger at holde rygspæktykkelsen på et ”passende” niveau

(reduceret protein og mere foder til magre dyr, og reduceret foder til fede dyr – målet for mm rygspæk er netop justeret ned)

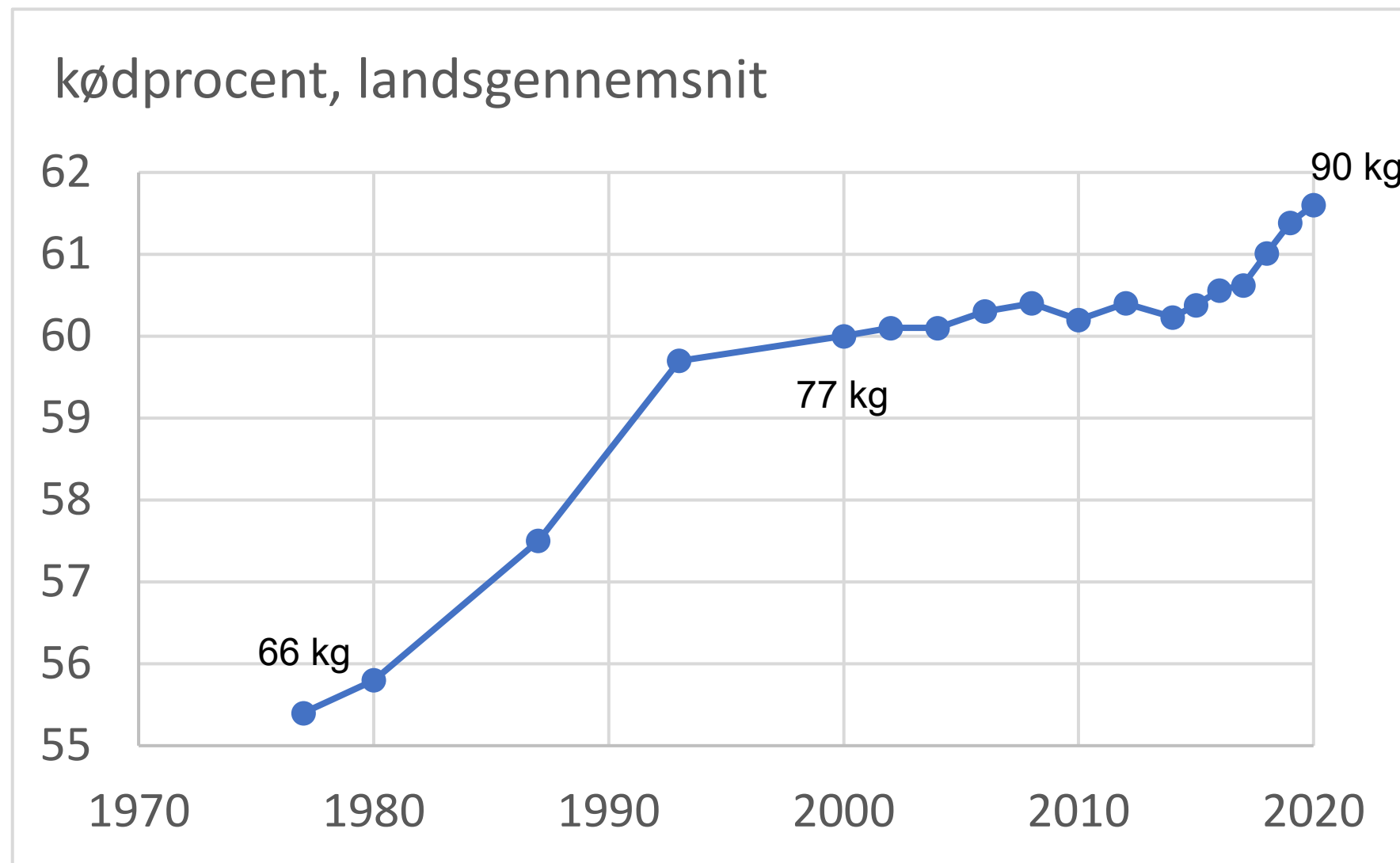
Hittidig metode er OK – vi har brugt seneste 3 års gns. for foderforbrug og seneste E-kontrol for antal grise.

Burde måske revidere so og poltetilvækst pr. årsko lidt op ud fra nyere data fra en række forsøg

Datagrundlag for N og P pr. kg gris

- Forsøg på Foulum med danske grise ca. år 2000
 - Medførte stor opskrivning af indhold af især N i smågrise
 - Fra 26 til 30,4 g N pr kg tilvækst
 - Medførte moderat opskrivning af N i slagtesvin
 - Fra 28 til 29,6 gram pr kg tilvækst
- Der blev faktisk fundet 30,6 gram N og 5,7 g P pr kg tilvækst på de aktuelle grise i år 2000
- Men dette blev nedjusteret pga. slagtesvindsproblematik til 29,6 og 5,5
- Både det faktisk indhold i slagtekroppen (sandsynligvis) og slagtesvindsproblematik (helt sikkert) er ændret pga. genetisk udvikling

Udvikling i slagtesvins kødprocent

Slagtesvind

- Slagtesvind er forskel på vægt ab gård og afregnet slagtevægt
 - Populært sagt $\geq$ efterbetaling, dvs. ret værdifuldt
 - Alle indre organer
 - Mave-tarmsæt
 - Mave-tarmindhold
 - Blod
 - Børster mm
- I produktionskontrollen (E-kontrollen) er den levende vægt beregnet som slagtevægt x 1,31 siden 1991.
- Foderforbrug pr kg tilvækst = $\text{foderforbrug} / ((\text{slagtevægt} \times 1,31) \div \text{indgangsvægt})$

Pr. kg slagtesvind:
Næsten samme N-indhold som slagtekrop
Meget lavere P-indhold end slagtekrop

Slagtesvindsfaktor – ornegrise i avl og LYD- so og galtgrise, praksis

År ca.	1991	2000-2007	2018-2021
Ornegrise, Bøgildgård	?	1,33	1,38
So- og galtgrise, praksis	1,31	1,28	1,33 (1,31-1,35*)

*1,31 ved restriktiv fodring med lav slutfoderstyrke
1,33-1,35 ved ad libitum fodring

N pr kg tilvækst ved fast faktor for slagtesvind

N pr kg levende tilvækst, slagtesvin
Målt i år 2000
30,6 g N pr kg tilvækst

Besluttet i år 2007:
Forsætter med 1,31 i E-kontrol
Nedkorrigeret indhold pr kg tilvækst ud fra
forventet reel faktor på 1,28

30,6 → 29,6

Hvis der fortsat er 30,6 g N pr kg levende tilvækst
Slagtesvindsfaktor nu 1,33

Hvis vi fortsætter med 1,31 E-kontrol

30,6 → 31,1

4,3% mindre N ab dyr

Samlet effekt, slagtesvin

- Hvis årets foderforbrug blev ændret fra 2,75 til 2,67 ved fremskrivning – og indholdet pr kg tilvækst regnet i E-kontrol blev øget fra 29,6 til 31,1 = 9,7% mindre N ab dyr for slagtesvin
 - Foderforbrug = 5,4%
 - N pr kg tilvækst = 4,3%
- Vi ved ikke om indholdet af N pr kg levende gris er uændret
 - Højere kødprocent indikerer stigning pga. mere N i slagtekroppen
 - Større slagtesvind trækker modsat, da indhold i slagtesvind er mindre end i slagtekrop
 - Effekten på fosfor vil sandsynligvis være mindre end for N (10%), fordi slagtesvind har lavt fosforindhold
 - Gætter på 5-7 % overestimering af fosfor i dag primær pga. overestimeret foderforbrug

Samlet effekt smågrise

- Vi måler levende vægt ved smågrise, så ingen slagtesvindsproblematik
- Smågrisene får i praksis så lidt protein i dag, at de ikke udnytter potentialet for N- aflejring fuldt ud
 - Potentialet i nyeste forsøg er 1,45 FEsv pr kg tilvækst ved højt proteinindhold !
 - Grønhøjs grise bruger ca. 1,6 FEsv pr kg tilvækst ved proteinniveau som landsgennemsnit! (= 37% mindre N ab dyr end normtal pga. bedre foderudnyttelse)
- Vil gætte på nogenlunde uændret N og P indhold pr kg tilvækst fra år 2000
 - N pr kg smågris vil sandsynligvis afhænge af den aktuelle fodring
- Men fremskrivning af foderforbrug vil betyde ca. 5% mindre N og P i normtal for gødningens indhold

Løsningsmuligheder til diskussion i husdyrgødningsnorm-udvalget

- Skifte til fremskrevet foderforbrug pr. kg tilvækst ?
- Eventuelt alle produktionsparametre (inkl. andre dyrearter)
- Midlertidig forsigtig opjustering af N og P pr. kg tilvækst for slagtesvin
 - Nærmere analyse kræves ud fra tilgængelig viden
- Iværksætte forsøg (2023) med følgende mål:
 - Indhold af N og P pr kg levende smågris ved 31 kg
 - Udvikling i slagtesvind for slagtesvin ved ad libitum og måltidsfodring
 - Måling af indhold af N og P i slagtekrop og i slagtesvind.
 - Ikke nemt at få repræsentative prøver!

TAK og husk!

Vær altid opdateret på den seneste faglige viden

Tilmeld dig **Nyhedsmail** fra
SEGES Svineproduktion på
www.svineproduktion.dk

 facebook.com/SegesSvineproduktion